

24.07.2019.

IESNIEGTS PIETEIKUMS LATVIJAS NACIONĀLAJAM KULTŪRAS CENTRAM, LAI IZCELTU NĪCAS TAUSTĒRPA DARINĀŠANAS PRASMES

Nīcas novada dome 2019. gada martā saņēma pozitīvu lēmumu no Valsts kultūrkapitāla fonda (VKKF) par apstiprinātu projektu "Pieteikuma "Nīcas tautastērpa darināšanas prasmes" sagatavošana Nacionālajam nemateriālās kultūras mantojuma sarakstam". Pēc 4 mēnešu realizācijas projekts ir īstenots un pieteikums Nacionālajam nemateriālās kultūras mantojuma sarakstam ir iesniegts.

Nacionālais nemateriālās kultūras mantojuma saraksts ir izveidots ar Nemateriālā kultūras mantojuma likumu, un

tā mērķis ir saglabāt un nodot nākamajām paaudzēm šo mantojumu kā Latvijas kultūras savdabību un daudzveidību apliecinājošu resursu, kas veicina vērtību izpratni, radošumu, attīstību un dzīves kvalitātes uzlabošanu. Tika nolemts, ka šajā sarakstā pelnīta vieta ir arī Nīcas tautastērpa darināšanas prasmēm.

Nīcas tautastērps jau vēsturiski tiek izdalīts kā atsevišķa novada tautastērps. Tautastērps ir īpatnējs, no citiem novadiem atšķirīgs, raksturs un kopīgas iezīmes vienīgi būtu saskatāmas ar Bārtas un Rucavas tautastērpiem. Nīcas tautastērps ir ļoti grezns. Koši sarkani brunči (vietējais nosaukums - lindruki), ņieburī - gan vasaras (vietējais nosaukums - būršlaks), gan ziemas (vietējais nosaukums - burstes), zeķes mežģīnrakstā (vietējais nosaukums - caurlielenes) un citas tautastērpa detaļas ar saviem šeit Nīcā sastopamiem vietvārdiem. Nīcas tautastērpu valkā visā Latvijā ne tikai individuāli, bet arī vairāki deju un koru kolektīvi.

Pieteikumu sarakstam sagatavoja Nīcas kultūras centrs sadarbībā ar Nīcas novada senlietu krātuves vadītāju Gitu Vanagu, un divām piesaistītām autorēm - Ilmu Rubeni un Uļjanu Ginteri. Abas autoras tika piesaistītas, lai pieteikumā analizētu un aprakstītu tautastērpa vēsturi, tā kultūrvēsturiskā mantojuma nozīmi, darināšanas praksi, specifiku, elementu izmantošanu u.tml. Šāda pieteikuma sagatavošana ir sarežģīts process, prasa īpašas zināšanas un pamatīgu informācijas avotu izpēti, tāpēc Valsts kultūrkapitāla fonds ir izveidojis speciālu atbalsta programmu, kas paredz līdzfinansēt šādu pieteikumu sagatavošanu, ko Nīcas novads arī veiksmīgi izmantoja, piesaistot iepriekš minētās autoras.

Šobrīd pieteikums ir iesniegts un nodots izvērtēšanai Nemateriālā kultūras mantojuma padomei. Izvērtēšana notiek 4 līdz 5 mēnešus, kas nozīmē, ka šī gada nogalē uzzināsim, vai Nīcas tautastērpa darināšanas prasmes tiks iekļautas Nacionālajā nemateriālās kultūras mantojuma sarakstā vai nē.

Kopējās projekta izmaksas EUR 1100, no kurām EUR 1000 līdzfinansēja VKKF.

Ieva Taurinskaite
Nīcas novada domes projektu vadītāja